

Határozatok Tára

C-181/21. és C-269/21. sz. egyesített ügyek

**G.
kontra
M. S.,**

valamint

**BC
és
DC
kontra
X**

(a Sąd Okręgowy w Katowicach és a Sąd Okręgowy w Krakowie által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelmek)

A Bíróság ítélete (nagytanács), 2024. január 9.

„Előzetes döntéshozatal – EUMSZ 267. cikk – A kérdést előterjesztő bíróság azon lehetősége, hogy figyelembe vegye a Bíróság előzetes döntéshozatali eljárásban hozott ítéletét – A kért értelmezés szükségessége a kérdést előterjesztő bíróság ítéletének meghozatalához – Bírói függetlenség – A rendes bíróságok bíráinak kinevezési feltételei – Az ideiglenes intézkedés iránti kérelem tárgyában hozott jogerős végzés vitatásának lehetősége – A bíró ítélkező testületből való kizárásának lehetősége – Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérelmek elfogadhatósága

Előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések – Elfogadhatóság – Korlátok – Nyilvánvalóan nem releváns kérdések, valamint hasznos választ kizáró szövegösszefüggésben feltett, hipotetikus kérdések – Arra vonatkozó kérdések, hogy megfelel-e a törvény által megelőzően létrehozott független és pártatlan bíróság követelményeinek a sajátos körülmények között kinevezett bíró részvételével működő testület – A nemzeti bíróságoknak az ezen ítélkező testület jogszerűségének értékelésére vagy jogerős határozatának vitatására vonatkozó hatásköre – Hiány – Elfogadhatatlanság

(EUMSZ 267. cikk)

(lásd: 68–78. pont)

Összefoglalás

A Bíróság nagytanácsa elfogadhatatlannak nyilvánít két előzetes döntéshozatal iránti kérelmet, amelyet lengyel bírák terjesztettek elő, akik arra keresik a választ, hogy az alapeljárásokban az ítélkező testület összetétele összeegyeztethető-e a független és pártatlan bíróság uniós jog szerinti követelményeivel.

Az első ügyben (C-181/21) a Sąd Okręgowy w Katowicach (katowicei regionális bíróság, Lengyelország) három bíróból álló ítélkező testületét jelölték ki a fogyasztó fizetési meghagyással szembeni ellentmondását elutasító végzéssel szembeni panasz kivizsgálására. Az ezen ügyben eljáró előadó bíró kétségeit fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy e testület „bíróságnak” minősül-e, tekintettel a szintén az említett testületben részt vevő A. Z. bírónak a katowicei regionális bíróság bírájává történő kinevezésének körülményeire. Aggályai többek között az ilyen kinevezési eljárásban részt vevő Krajowa Rada Sądownicza (nemzeti igazságszolgáltatási tanács, Lengyelország; a továbbiakban: KRS¹) jogállására és működési módjára vonatkoztak.

Ami a C-269/21. sz. ügyet illeti, a Sąd Okręgowy w Krakowie (krakkói regionális bíróság, Lengyelország) három bíróból álló ítélkező testülete vizsgálta egy bank azon végzéssel szembeni panaszát, amellyel az ugyanezen bíróság egyesbíróként eljáró bírója helyt adott a fogyasztók által előterjesztett ideiglenes intézkedés iránti kérelemnek. Ez a három bíróból álló ítélkező testület a megtámadott végzést megváltoztatta, e kérelmet teljes egészében elutasította, és az ügyet visszautalta az egyesbíróként eljáró ítélkező testülethez. Ez utóbbinak kétségei vannak a bank által benyújtott panasz tárgyában határozatot hozó ítélkező testület összetételének az uniós joggal való összeegyeztethetőségét, és következésképpen határozatának érvényességét illetően. A három bíróból álló ítélkező testületnek ugyanis A. T. bíró is a tagja volt, akit 2021-ben neveztek ki a krakkói regionális bíróságra a KRS részvételével zajló eljárást követően.

Ebben az összefüggésben az első ügyben az előadó bíró, a második ügyben pedig az egyesbíróként eljáró ítélkező testület úgy határozott, hogy előzetes döntéshozatal céljából kérdéseket terjeszt a Bíróság elé lényegében arra vonatkozóan, hogy A. Z. és A. T. bírák kinevezésének sajátos körülményeire tekintettel az e bírák részvételével működő ítélkező testületek megfelelnek-e az uniós jog értelmében vett, törvény által megelőzően létrehozott független és pártatlan bíróság követelményeinek, és hogy az uniós jog² alapján az ilyen bírákat hivatalból ki kell-e zárni a szóban forgó ügyek elbírálásából.

A Bíróság álláspontja

A Bíróság előzetesen emlékeztet arra, hogy az EUMSZ 267. cikk szövegéből és rendszeréből is kitűnik, hogy az előzetes döntéshozatali eljárás egyik előfeltétele a nemzeti bíróság előtt ténylegesen folyamatban lévő jogvita, amelynek keretében a nemzeti bíróságnak az előzetes döntéshozatali eljárásban hozott ítéletet tekintetbe vevő határozatot kell hoznia.³

¹ A 2018 utáni összetétel szerint működő KRS.

² Lásd: az Európai Unió Alapjog Chartájának 47. cikkével összefüggésben értelmezett EUSZ. 2. cikket és EUSZ 19. cikk (1) bekezdését.

³ 2022. március 22-i Prokurátor Generalny és társai (A legfelsőbb bíróság fegyelmi tanácsa – kinevezés) ítélet (C-508/19, EU:C:2022:201, 62. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

A Bíróság ezt követően megállapítja, hogy bár minden bíróság köteles megvizsgálni, hogy összetételénél fogva a – többek között az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdése szerinti – törvény által megelőzően létrehozott, független és pártatlan bíróságnak minősül-e, ha e tekintetben komoly kétség merül fel, mindemellett a Bíróságtól előzetes döntéshozatal keretében kért értelmezésnek az EUMSZ 267. cikk értelmében vett szükségessége azt jelenti, hogy a kérdést előterjesztő bíróságnak egyedül le kell tudnia vonni a következtetéseket ezen értelmezésből azáltal, hogy annak fényében értékeli az ugyanazon ítélkező testület egy másik bírója kinevezésének jogszerűségét, és adott esetben dönt e bíró kizárásáról.

E tekintetben nem ez a helyzet a C-181/21. sz. ügyben kérdést előterjesztő bíró esetében, mivel sem az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból, sem a Bíróság rendelkezésére álló iratokból nem következik, hogy a nemzeti jog szabályai értelmében mindezt saját hatáskörében eljárva, egyedül megtehetné. Az uniós jog rendelkezéseinek a C-181/21. sz. ügyben kért értelmezése tehát az alapügyben a kérdést előterjesztő, egyedül eljáró bíró által meghozható határozat szempontjából nem objektíve szükséges.

Ami a C 269/21. sz. ügyet illeti, a Bíróság megállapítja, hogy maga az előterjesztő bíróság hangsúlyozza, hogy a három bíróból álló ítélkező testület által meghozott, az előterjesztő bíróság határozatát megváltoztató és az érintett fogyasztók ideiglenes intézkedés iránti kérelmét elutasító végzés ellen nincs helye további jogorvoslatnak, és így azt a lengyel jog alapján jogerősnek kell tekinteni. Márpedig, bár e bíróság hivatkozik az e végzést övező jogbizonytalanságra, amelynek oka, hogy az azt meghozó ítélkező testület összetételének jogszerűsége kétséges, azonban nem hívja fel a lengyel eljárási jog egyetlen olyan rendelkezését sem, amely hatáskört biztosítana számára, hogy vizsgálja, ráadásul egyesbíróként eljárva, hogy az ilyen kérelem tárgyában egy három bíróból álló ítélkező testület által meghozott jogerős végzés összeegyeztethető-e nevezetesen az uniós joggal. Egyébiránt a Bíróság rendelkezésére álló iratokból kitűnik, hogy a három bíróból álló ítélkező testület által meghozott végzés a kérdést előterjesztő bíróságra nézve kötelező erejű, és e bíróság nem rendelkezik hatáskörrel sem az e végzést meghozó ítélkező testületben részt vevő bíró „kizárására”, sem pedig e végzés vitatására.

A Bíróság tehát megállapítja, hogy a C-269/21. sz. ügyben kérdést előterjesztő bíróság a nemzeti jog szabályai értelmében nem rendelkezik hatáskörrel arra, hogy értékelje – nevezetesen az uniós jog szempontjából – az ideiglenes intézkedés iránti kérelem tárgyában a jogerős végzést meghozó, három bíróból álló ítélkező testület, és különösen azon körülmények jogszerűségét, amelyek között A. T. bírót kinevezték, illetve hogy adott esetben vitassa e végzést.

Mivel a három bíróból álló ítélkező testület teljes egészében elutasította az alapeljárás felperesei által előterjesztett ideiglenes intézkedés iránti kérelmet, e kérelem elbírálása véglegesen lezárult. Így a C-269/21. sz. ügyben előterjesztett kérdések természetüknél fogva az alapeljárás olyan szakaszára vonatkoznak, amely jogerősen lezárult, és amely elkülönül a kérdést előterjesztő bíróság előtt egyedül folyamatban lévő érdemi jogvitától. E kérdések tehát nem objektíve szükségesek e jogvita eldöntéséhez, hanem arra irányulnak, hogy a Bíróság az említett jogvita szempontjából szükséges válaszoktól elvonatkoztatva, általánosságban értékelje a lengyelországi rendes bíróságok bíráinak kinevezési eljárását.